

Scoileanna Caitliceacha: An Gnáthshaol, Glaoite Chun na Naofachta

18–24 Eanáir 2026

Rang 1 agus Rang 2/P3 agus P4

Snáithaonaid – Leibhéal 2

LIOTÚIRGE AGUS URNAÍ

Snáithaonaid: Urnaí

- Nuair a ghuímid, labhraímid le Dia, éistimid leis, cuirimid aithne air agus gráimid ar bhealach feabhsaithe é. (*General Directory for Catechesis*, 139; *Catechism of the Catholic Church* [CCC], 2653).
- Glaonn Dia chun urnaí muid agus tugaimid freagra dearfach air. (*Gaudium et Spes*, 18; CCC, 2567).
- Bíonn cluas le héisteacht i gcónaí ag Dia dár gcuid urnaí.

AN MHORÁLTACHT CHRÍOSTAÍ

Snáithaonaid: Teagasc Sóisialta na hEaglaise

- Is féidir liom mo chuid buanna a úsáid ar mhaithe le daoine eile.
- Is féidir liom a bheith cothrom agus cóir. (CCC, 1944–5, 2255, 2319).
- Is féidir liom a bheith ionraic, macánta agus caoin (*Revised Core Syllabus for Religious Education*, 3b).
- Is féidir liom cabhrú le daoine bochta agus le daoine ocracha.

AN CREIDEAMH CRÍOSTAÍ

Snáithaonaid: Rúndiamhair na hEaglaise

- Na Naoimh: Cairde Dé a chónaíonn leis mar chuid den Eaglais ar neamh. (CCC, 828, 956–7, 960–2, 1195, 2013, 2030, 2683, 2692). N. Pádraig, N. Bríd, N. Colmán (Colmcille).
- Mairfidh gach rud maith fiúntach ar domhan i ríocht Dé ar neamh. Cabhraíonn gach gníomh cineálta, flaithiúil, freastail, le tógáil na ríochta.

Snáithaonaid: Rúndiamhair Íosa Críost

- Chabhraigh Íosa leis na heasláin (Lúcás 17:11–19).
- Thug Íosa grá agus aire do na boicht. (Eoin 6:1–13).

An Luan: Glaoite Chun na Naofachta trí Urnaí

Smaoinigh

Is í an urnaí an bealach ina labhraímid le Dia agus ina n-éistimid leis. Cuidíonn sé linn teacht níos gaire dó agus a bheith naofa. Ghuigh Íosa go minic agus mhúin sé an 'Ár nAthair' dá dheisceabail. Nuair a dhéanaimid urnaí, glaoitear chun na naofachta orainn, mar is féidir linn labhairt le Dia agus éisteacht leis ansin.

Fiosraigh

Roinn an scéal faoi Íosa a bheith ag múineadh an 'Ár nAthair' ón fhíseán YouTube:

<https://www.youtube.com/watch?v=ml9do5f4oxk>

Mínigh do na leanaí: 'Léiríonn Íosa dúinn gur urnaí atá ann má labhraímid le Dia, buíochas a ghabháil leis, cabhair a lorg uaidh, agus trí éisteacht leis chomh maith.'

Pléigh: 'Cathain a dhéanann tusa guí? Cad iad na paidreacha atá ar eolas agat? Cad a deir tú le Dia nuair a bhíonn tú ag guí?'

Seachtain na Scoileanna Caitliceacha 2026

Scoileanna Caitliceacha: An Gnáthshaol, Glaoite chun na Naofachta

Gníomhaíocht

Dialann Urnaí: Déanadh gach dalta ‘Dialann Urnaí’, trí leathanach A4 a fhilleadh ina dhá leath. Abair leo pictiúr díobh féin ag urnaí a chur ar an leathanach tosaigh. Taobh istigh scríobh ábhar urnaí éigin a bheadh acu i rith na seachtaine seo. Is féidir an dialann a choimeád i lár leabhar nótaí an Oideachais Creidimh.

Cruinniú le Guí: Las coinneal go ciúin sollúnta, guigh an ‘Ár nAthair’ lena chéile, agus ansin tabhair cuireadh do na daltaí a gcuid paidreacha féin a rá go ciúin.

An Mháirt: Glaoite Chun na Naofachta trí Chairdeas is Grá

Smaoinigh

Ciallaíonn an cairdeas go dtugaimid tacaíocht dá chéile, aire dá chéile agus go léirímid trócaire dá chéile. Mhúin Íosa dúinn conas maireachtáil ar an mbealach seo sa chaoi inar mhair sé i rith a shaoil féin. Iarrann Íosa ar a dheisceabail (a chairde) é a leanúint ar bhealach cairdiúil grámhar.

Fiosraigh

1. Cuir na leanaí i gciorcal agus cros nó pictiúr naofa i lár baill.
2. Abair: 'Iarrann Dia orainne a bheith naofa, sé sin go ngráimis Dia agus a chéile. Bealach amháin chun a leithéid a léiriú ná trí chairdeas is grá.'
3. Iarr ar na páistí:
 - 'Cé hiad do chairde?'
 - 'Conas mar a léirímid cúram dár gcairde?'
4. Dearbhaigh na freagraí agus mínigh dóibh go múineann Íosa dúinn conas a bheith mar chara maith.
5. Léigh an scéal gearr simplí ón mBíobla faoi Íosa is a chairde (téacs ar dheis), a mhíníonn grá Íosa dá chairde agus gur leanadar siúd é.
6. Taispeáin pictiúr d'Íosa lena chairde.
7. Mínigh: 'Múineann Íosa dúinn grá a thabhairt dá chéile, an roinnt a dhéanamh agus a bheith cineálta. Bímid naofa nuair a dhéanaimid a leithéid.'
8. Machnaigh-Péireáil-Roinn go tapa: 'Cén rud cineálta a dhéanfá do do chara inniu?'

Íosa agus a Chairde

Bhí Íosa ag siúl cois trá, lá. Thug sé na deartháireacha Peadar agus Aindrias faoi deara. Bhíodar ag iascaireacht lena líonta. Arsa Íosa leo, 'Tagaigí liomsa.'

D'fhágadar na líonta láithreach agus d'imíodar leis. Is ansin a thug Íosa beirt deartháireacha eile faoi deara, ba iad sin Séamas agus Eoin.

Ghlaoigh sé orthusan chomh maith.

D'fhágadar san an bád agus leanadar Íosa. Bhí grá mór ag Íosa dá chairde, agus leanadar siúd go dílis é. D'fhoghlaimíodar uaidh conas Dia agus a chéile a ghrá.

(In oiriúint ó Mhatha 4:18-22.)

Seachtain na Scoileanna Caitliceacha 2026

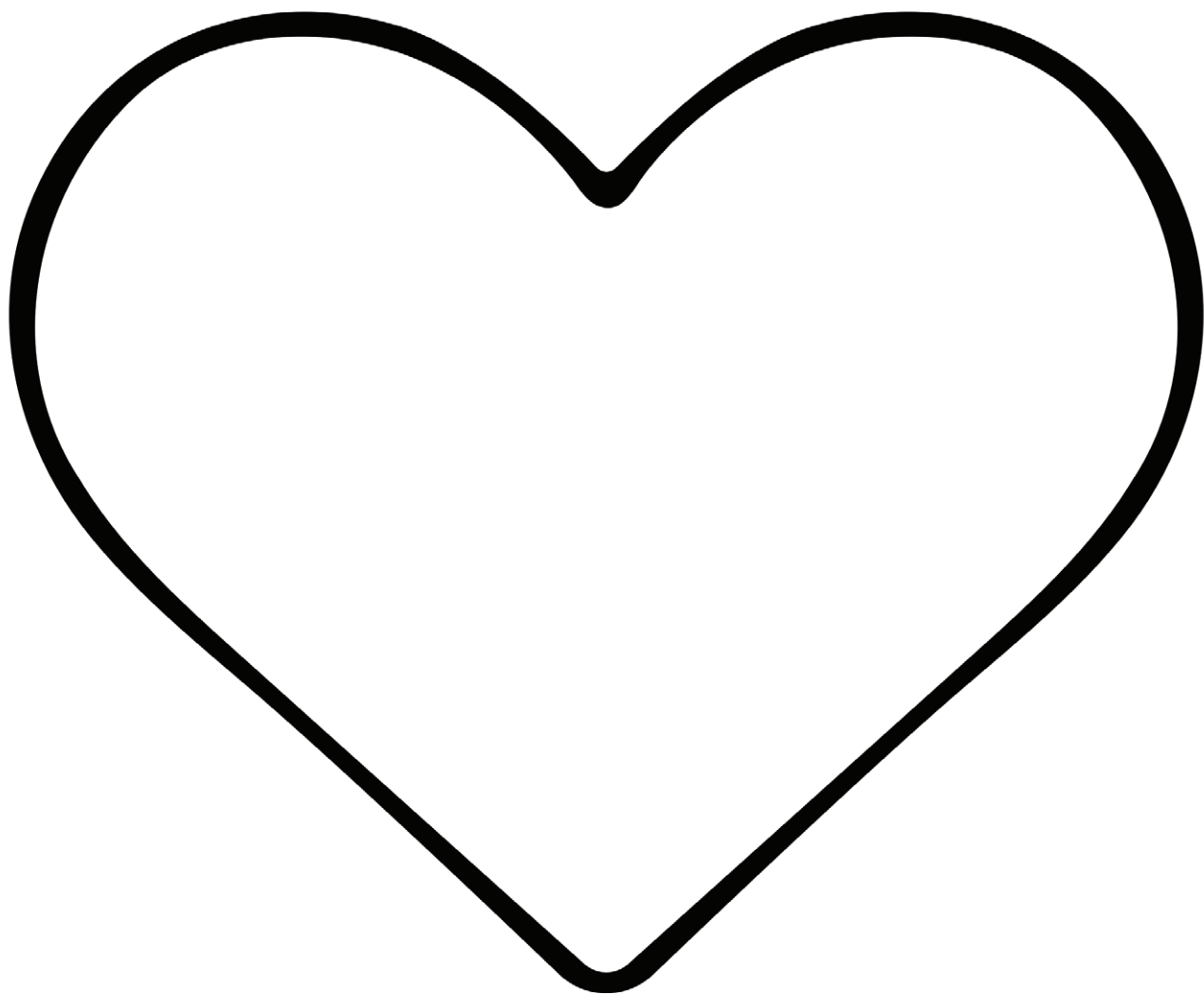
Scoileanna Caitliceacha: An Gnáthshaol, Glaoite chun na Naofachta

Gníomhaíocht

1. Bronn cóip an duine den bhileog oibre le himlíne an chroí ar na daltaí.
2. Iarr orthu sampla de dhuine a bheith mar chara maith a tharraingt nó a dhathú.
3. Gearr amach agus bailigh na croíthe agus cuir sa spás beannaithe iad.
4. Cuir deireadh leis an ngníomhaíocht trí phaidir ghearr a rá lena chéile:
'Míle buíochas a Íosa as na cairde a thugann tú dom. Cabhraigh liom grá a thabhairt do chách díreach mar a ghránn tusa mise. Amen.'

Glaoitear Chun na Naofachta sinn trí Chairdeas is Grá

An Chéadaoin: Glaoite Chun na Naofachta i Saol an Teaghlaigh (Lá na Seantuismitheoirí)

Smaoinigh

Foghlaimimid i rith na seachtaine maidir leis an nglao chun na naofachta inár saol, go n-iarrtar orainn maireachtáil ar bhealach áirithe agus a bheith ar nós Chríost i smaoineamh, i mbriathar agus i ngníomh, agus i saol an teaghlaigh chomh maith. Is cuid shuntasach den teaghlach iad na seantuismitheoirí, a thugann léargas dúinn ar an saol naofa. Ar an gCéadaoin seo i Seachtain na Scoileanna Caitliceacha, déanaimid ceiliúradh ar ról na seantuismitheoirí sa teaghlach agus an tábhacht a bhaineann leis an aire a thugann siad dúinn, an tacaíocht agus an spreagadh maidir lenár n-aislingí a chur i gcrích, agus an sampla a thugann siad dúinn ar an naofacht inár saol. Nuair a bhíonn meas grá agus buíochas á léiriú againn i leith na seantuismitheoirí, nuair a thugaimid aire dóibh, caithimid saol níos naofa sinn féin.

Fiosraigh

Is beannacht inár saol iad na seantuismitheoirí. Nuair a thug sé teachtaireacht don chúigiú Lá Domhanda Urnaí ar son na Seantuismitheoirí ar an 27 Iúil 2025, arsa an Pápa Proinsias:

Nach minic a raibh na seantuismitheoirí mar eiseamláirí an chreidimh, na cuimhne agus na cráifeachta dúinn, mar eiseamláirí an tiomantais sóisialta agus na suáilce cathartha, na buanseasmhachta in aghaidh an dóláis? Beidh an oidhreacht a thug siad ar aghaidh ar bhealach dóchasach grámhar dúinne, mar ábhar buíochais dúinne agus mar spreagadh chun na dianseasmhachta.

Is seoda luachmhara inár saol iad na seantuismitheoirí. Tugann siad aire dúinn, tacaíonn siad linn, gránn siad muid. Cabhraíonn siad linn barr foirfeachta a bhaint amach, spreagann siad muid agus múineann siad iliomad ceachtanna tábhachtacha dúinn.

Iarr ar na daltaí: ‘Cad iad na rudaí a mhúineann na seantuismitheoirí duit?’ Pléann na daltaí an cheist i mbeirteanna nó i ngrúpaí beaga. Scríobh na samplaí a thugann siad ar an gclár bán agus na focail is na tuairimí a thagann chucu nuair a smaoiníonn siad ar na seantuismitheoirí.

Seachtain na Scoileanna Caitliceacha 2026

Scoileanna Caitliceacha: An Gnáthshaol, Glaoite chun na Naofachta

Tabhair cuireadh do na leanaí paidir an Phápa Proinsias faoi na seantuismitheoirí, a rá.

A Mhamó is a Dhaideo Ionúin,
Go mbíodh An Tiarna Íosa Críost i gcónaí libh.
Gabhaimid buíochas libh as an ionchur a rinne sibh inár saol
agus as na tabhartais a bhronnann sibh i gcónaí ar an
teaghlach agus ar an bpobal seo.
Guímid go gciallóidh an nasc láidir atá agaibh le
Dia go mbeidh an neart, an misneach is an
tsláinte ionaibh leanúint go bríomhar ar aistear an tsaoil.
Go mbainfidh sibh sásamh leanúnach as an saol,
as bhur gcuid oibre, as bhur gcuid urnaí. Go
mbeidh bhur gcuid cuimhní mar chuimhní
taitneamhacha, agus go dtiocfaidh an fhís atá
agaibh don todhchaí i gcrích.
Athaontófar lena chéile sinn i Ríocht Dé amach
anseo, Trí Chríost ár dTiarna. Amen.

Gníomhaíocht

Roghnaigh gníomhaíocht ar bith thíos, le Lá na Seantuismitheoirí a cheiliúradh.

Nóta: Ba cheart go mbeadh na hoidí aireach i leith na gcúrsaí seo má tá daltaí ann ar cailleadh seantuismitheoir le déanaí leo, nó sa chás nach mbíonn teagmháil ar bith ag páistí áirithe leis na seantuismitheoirí. Is féidir le rang ar bith na gníomhaíochtaí thíos a úsáid ar leibhéal éagsúla deacrachta. Roghnaigh mar a oireann daoibh féin.

Portráid díomsa le Mamó/Daideo: Spreag na daltaí leis na portráidí a dhéanamh agus a dhathú, ag díriú ar ócáid lúcháireach a roinneadar lena chéile.

Cárta Buíochais: Spreag na daltaí le Cárta Buíochais a chruthú do na seantuismitheoirí a dhíríonn ar an tionchar dearfach a bhí acu ar shaol na ndaoine óga. Bronn an cárta ar na seantuismitheoirí, nó chuir sa phost é má chónaíonn siad i gcéin.

Cuimhne ar Leith: Spreag na daltaí le cuimhneamh ar ócáid ar leith inar roinn na seantuismitheoirí leo ar bhealach suntasach. Iarr orthu cur síos a scríobh faoin ócáid agus é a roinnt leis na seantuismitheoirí.

Urnaí

Scríobh paidir bhuíochais ar son na seantuismitheoirí.

Tionscadal

Déan nasc leis an gcuraclam OSIE staire, agus spreag na daltaí le taighde a dhéanamh faoi stair na seantuismitheoirí, trí agallamh a chur orthu más féidir. Mura mbíonn deis labhartha leo, d'fhéadfaí ceist a chur ar na tuismitheoirí nó ar ghaolta eile maidir le saol na seantuismitheoirí. Aimsigh pictiúir, den óige, den phósadh, d'ócáidí ar leith, cinn ina mbíonn an páiste féin le sonrú leo. D'fhéadfadh na daltaí póstaer a chruthú a thabharfadh léargas ar an ionchur suntasach a rinne na seantuismitheoirí i saol an pháiste agus i saol an teaghlaigh.

An Déardaoín: Glaoite Chun na Naofachta trí Mhisneach is Freastal

Smaoinigh

Tá iliomad bealaí ann inar féidir a bheith naofa. Áirítear an freastal ina measc (cabhrú go grámhar le duine eile) agus an chrógacht (bheith cróga in aghaidh na ndeacrachtaí). Tá samplaí den naofacht le sonrú i saol eiseamláirí mar an Br Kevin Crowley. Lean seisean dea-shampla Chríost go cróga, agus is féidir linne amhlaidh a dhéanamh, agus freastal ar an duine eile ar bhealach cineálta trócaireach, i mbriathra, i smaointe agus i ngníomh.

Fiosraigh

Inis scéal an Bráthair Kevin Crowley dóibh. D'fhreastail seisean ar feadh i bhfad ar lucht Bhleá Cliath a bhí gan dídean. Mínigh go simplí: 'Léirigh an Br Kevin a naofacht trí bhia, aire agus cineáltas a thabhairt do na daoine a bhí i ngátar. Chaith sé a shaol ar son na ndaoine bochta, díreach mar a mhúin Íosa dúinne.'

Tugann na gearrthóga YouTube seo léargas ar naofacht an Br Kevin agus ar an mbealach ina ndearna sé freastal ar na bochtáin, ar lucht ocrach Bhleá Cliath, agus orthu san a raibh gan dídean.

Téann an Br Kevin ar scor óna chuid oibre le hIonad na gCaipisíneach:

<https://www.youtube.com/watch?v=mnBSIOi7Uvg>

'Beirim liom lúcháir agus dólás na mbocht' – Fágann an Br Kevin slán le hIonad na gCaipisíneach:

<https://www.youtube.com/watch?v=Fgs4QUhkiXQ>

Iarr ar an rang: 'Cad iad na bealaí simplí inar féidir linn freastal ar an duine eile sa bhaile, ar scoil, sa chlós súgartha?'

Seachtain na Scoileanna Caitliceacha 2026

Scoileanna Caitliceacha: An Gnáthshaol, Glaoite chun na Naofachta

Gníomhaíocht

An Lámh Chúnta: Déanann na daltaí imlíne den láimh ar leathanach bán. Scríobhann siad nó tarraingíonn siad bealach amháin inar féidir leo freastal a dhéanamh (m.sh. glanadh suas, roinnt, cabhrú sa bhaile).

Críochnaigh le paidir ghearr: ‘A Íosa, cabhraigh linne a bheith cróga agus freastal grámhar a dhéanamh ar dhaoine eile.’

An Aoine: Glaoite Chun na Naofachta trí Lúcháir is Misean

Smaoinigh

Ciallaíonn an téarma ‘misean’, go roinnimid soiscéal Íosa. Iarrtar orainn a leithéid a dhéanamh go lúcháireach, díreach mar a rinne na mná ag an tuama é nuair a thug siad le fios do na deisceabail go raibh Íosa beo. Craobhscaoilimid go lúcháireach ríocht Dé a bheith anseo, áit ina n-iarrtar orainn beatha chóir a chaitheamh agus freastal lúcháireach a dhéanamh ar a chéile. Is é an misean atá romhainn ná an ríocht seo a chur i bhfeidhm gach lá. Is sampla maith é saol N. Carlo Acutis den ghlaol chun na naofachta trí lúcháir is misean.

Fiosraigh

Rinneadh naomh de Carlo Acutis anuraidh. Iarr ar na daltaí:

- ‘Cad is naomh ann?’
- ‘An bhfuil naomh ar bith ar aithne againne?’
- ‘An féidir linne a bheith inár naoimh?’

Seinn an físeán ‘Carlo Acutis’ Super Mission!': https://www.youtube.com/watch?v=_9PHighnk44

Pléigh leis na daltaí na bealaí ina bhféadfaí an naofacht a léiriú i smaointe, i mbriathra agus i ngníomhartha.

Gníomhaíocht

Slabhra an Chairdis: Bronn stiall de pháipéar daite an duine orthu. Scríobhann siad nó tarraingíonn siad bealach amháin inar féidir grá agus cairdeas a léiriú (m.sh. roinnt, cabhrú, caint chaoín). Ceangail na stiallacha lena chéile le ‘Slabhra an Chairdis’ a dhéanamh agus a chur ar taispeáint.

Críochnaigh le paidir ghearr: ‘A Íosa, cabhraigh linn ár gcairde a ghrá díreach mar a thug tusa grá do do chairde féin. Cabhraigh linn maireachtáil mar a mhair Naomh Carlo Acutis, ar bhealach naofa lúcháireach.’